

Aika: 1.11.2019 klo 8.15-10.15

Paikka: Tampereen kaupunkiseutu, kokoushuone Valimo, Kelloportinkatu 1 B

Osallistajat:

Yli-Rajala Juha	konsernijohtaja	Tampere, pj.
Auvinen Oskari	kaupunginjohtaja	Kangasala, 2. vpj.

tilalla:

Patrik Marjamaa	kehitysjohtaja	Kangasala
Joensuu Jaakko	kansliapäällikkö	Pirkkala
Kuusisto Juha	kaupunginjohtaja	Orivesi
Linnamaa Reija	strategiajohtaja	Tampere
Nurminen Mikko	johtaja	Tampere
Hirvonen Tuomas	kunnanjohtaja	Vesilahti
Rämö Heidi	kunnanjohtaja	Lempäälä
Sorvanto Jarkko	kaupunginjohtaja	Ylöjärvi, 1. vpj.
Väätäinen Eero	kaupunginjohtaja	Nokia

Nurminen Päivi	seutujohtaja	esittelijä, TKS
Pohjonen Juhani	seutusihiteeri	sihteeri, TKS

Kutsutut:

Lyly Lauri	seutuhallituksen puheenjohtaja	Tampere
Asula-Myllynen Ritva	kehittämispäällikkö	TKS, 148 §
Vihanta Aada	korkeakouluharjoittelija	TKS, 148§
Airaksinen Harri	toimitusjohtaja	Business Tampere, 149§

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

147 § AVAUS JA EDELLISEN KOKOUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO	3
148 § HIILINEUTRAALI TAMPEREENSEUTU 2030, ILMASTOTYÖN TIEKARTTAMALLI	4
149 § KAUPUNKISEUDUN SAAVUTETTAVUUDEN KEHITTÄMISOHJELMA, TAVOITTEET JA TOIMITASUUNNITELMA 2020-2022	7
150 § SEUTUYHTEISTYÖN SEURAAVAT VAIHEET, PALAUTE KESKUSTELUSTA 22.10.	9
151 § TIEDOKSIANNETTAVAT ASIAT	10
152 § SEURAAVAT KOKOUKSET	11
153 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN	12

147 § AVAUS JA EDELLISEN KOKOUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Muistio 22.10.2019, liitteenä.

Asiat 22.10.	Toimenpiteiden eteneminen	Vastuu
MRL-uudistus	Ympäristöministeriö on avannut 11.10.2019 maankäyttö- ja rakennuslain pykäläluonnokset perusteluineen yleiselle kommenttikierrokselle. Vastausaikaa on 22.11. asti. Kuntien vastaamisen tilanne?	Kunnat
MAL4-sopimus, tilannekatsaus	Seutuhallituksen käsittely 30.10.	TKS
Seutuyhteistyön seuraavat vaiheet	Palautekeskustelu 22.10. asioista on tässä kokouksessa	TKS

148 § HIILINEUTRAALI TAMPEREEN SEUTU 2030, ILMASTOTYÖN TIEKARTTAMALLI

Kehittämispäällikkö Ritva Asula-Myllynen:

Tampereen kaupunkiseudun yhteinen ja ensimmäinen ilmastostrategia on hyväksytty kuntien valtuustoissa 2010. Sen toteutumista seurattiin vuosittain, kunnes tilattiin strategian vaikuttavuusarviointi 2016. Arvioinnin mukaan kaupunkiseutu oli pääsemässä asetettuun tavoitteeseen, joka oli -40 % kokonaispäästöistä vuoteen 2030 mennessä. Samalla todettiin tarve kiristää tavoitteita ja integroida ilmastotyö tiiviimmin kuntien omaan tekemiseen. Ilmastotavoitteet päivitettiin yhteistyössä seudun kaikkien asiantuntijatyöryhmien kanssa 2017-2018 ja päätettiin jakaa tarkastelu viiteen osa-alueeseen:

- Eheä maankäyttö ja kestävä liikenne
- Uudistuva energiantuotanto ja kulutus
- Resurssiviisas kulutus ja tuotanto
- Sopeutuva kaupunkiseutu
- Kehittyvä ilmastotyö

Tavoitetasoksi asetettiin Hiilineutraali Tampereen seutu 2030, mikä tarkoittaa, että kaupunkiseutu tavoittelee 80 % päästövähennystä ajassa 2007-2030. Kunnat ovat tämän jälkeen liittyneet kansalliseen Hinkukuntien verkostoon valtuustopäätöksin. Sen mukaisesti kunnat ottavat kasvihuonekaasupäästönäkökulman huomioon kaikessa merkittävässä päätöksenteossaan. Verkosto kokoaa yhteen kunnat, ilmastoystävällisiä tuotteita ja palveluja tarjoavat yritykset sekä alan asiantuntijat. Hinkufoorumin tarkoituksena on mm. tukea kuntia niiden päästöjä vähentävissä vuotuisissa investointisuunnitelmissa, jotka ovat osa talousarvioita. Hinkufoorumi tarjoaa jäsenilleen myös verkostoitumismahdollisuuksia, tukea päästöjä vähentäviin toimenpiteisiin ja kansallisesti yhteisempään päästölaskentaan, näkyvyyttä ja viestinnällisiä yhteistyömahdollisuuksia.

Kuntien ja kaupunkiseudun hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi seutuyhteistyönä on laadittu kuntien avuksi tiekartan mallipohja, jossa määritellään tarkempi ja realistinen ohjelma toimenpiteineen ja aikatauluineen. Valmistelusta on vastannut korkeakouluharjoittelija Aada Vihanta, joka on kuntakierrokseen pohjautuvassa työssä kuvannut, miten hiilineutraalisuustavoite näkyy kuntien strategioissa, miten ilmastostrategian tavoitteet on jalkautettu tai jalkautetaan kunnissa, mitkä ovat keskeisimmät sektorit, joihin kunnassa tulisi panostaa päästöjen vähentämiseksi, millaista tukea kunnat kaipaavat seutuyhteistyöltä sekä onko kunnissa hiilineutraalisuustavoitetta edistäviä tai rajoittavia tekijöitä.

Kartoituksessa selvisi, että kunnat ovat hyvin erilaisissa vaiheissa ilmastotyönsä suhteen mutta kaikissa on ilmastotyö kuitenkin käynnissä. Poliittinen ilmapiiri on tavoitteille pääosin positiivinen ja niin kuntalaiset kuin yrityksetkin haluavat luottaa ilmastopolitiikan menevän eteenpäin. Tavoitteista on todettu, että niiden tulee sisältyä kuntastrategioihin, jotta ne saadaan päätöksentekoon ja talousarvioon mukaan, niitä johdetaan, seurataan ja ne vastuutetaan. Seutuyhteistyöstä toivottiin jatkossakin tukea ilmastotyön jalkauttamiseksi ja edistämiseksi. Vuoden 2020 aikana onkin tarkoitus tukea kuntia omien tiekarttojensa rakentamisessa ja jalostamisessa sellaisiksi tavoitteiksi ja toimenpiteiksi, mihin kukin kunta pystyy ja aikoo sitoutua. Seuranta on tarkoitus kytkeä kunnan omaan seurantaan niin, ettei siitä aiheudu päällekkäistä työtä. Seutasolla on tarkoitus seurata ja raportoida vähintään rakennesuunnitelman, MAL-sopimuksen ja yllä mainittujen viiden osa-alueen ilmastotyön etenemistä.

Kuntakierroksen pohjalta on kirjoitettu liitteenä oleva yhteenvetoreportti. Raportti nojaa haastattelujen lisäksi YK:n Agenda2030 kestävän kehityksen tavoitteisiin, jotka tarjoavat hyvän välineen sekä kansallisen että kansainvälisen näkyvyyden nostamiseksi. YK:n tavoitteet ovat myös hyvä apuväline seudun ilmastotyön linjan hahmottamiseksi sekä osoittavat, että Tampereen kaupunkiseutu pyrkii tavoittelemaan kansainvälisesti hyväksytyjä ja arvostettuja kestävän kehityksen tavoitteita.

Raportin liitteinä ovat indikaattorilista sekä varsinainen tiekartan mallipohja, jonka kunnat voivat räätälöidä omiin tarpeisiinsa sopivaksi. Yksi identtinen tiekarttamalli ei sovellu kaikille kunnille ja lisäksi raportoinnin on integroiduttava kunnan omaan raportointiin. Seudullisesti ilmastotavoitteet ovat taakanjakosopimus, jossa jokaisella kunnalla on omat potentiaalinsa, keinonsa ja resurssinsa edetä tavoiteuralla.

Seudun ilmastotyöryhmä 13.9. ja infratyöryhmä 24.9. hyväksyivät työn osaltaan. Ne käsittelevät tiekarttamallin vielä ennen seutuhallituksen käsittelyä.

Kehittämispäällikkö Ritva Asula-Myllynen ja korkeakouluharjoittelija Aada Vihanta selostavat asiaa kokouksessa.

Asia käsitellään seutuhallituksessa.

Liite:

- Hiilineutraali Tampereen seutu 2030, tiekarttaselvitys, sisältää tiekarttamallin
- Tiekarttaselvitysprosessi

Kuntajohtajakokous 1.11.2019

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen

Kuntajohtajakokous päättää omalta osaltaan

merkitä tiedoksi Hiilineutraali Tampereen seutu 2030 tiekarttaselvityksen ja lähettää se kuntiin

hyväksyä ilmastotyön tiekarttamallin,

että seudullinen ilmastotyö jatkuu kuntakohtaisten tiekarttojen valmisteluna

että Infra-työryhmä seuraa tiekarttamallin hyödyntämistä ja hiilineutraalisuustyön etenemistä kunnissa

Päätös.

Kuntajohtajakokous päätti omalta osaltaan

hyväksyä tiekarttaselvityksen ja

että ilmastoryhmä ja infrapalveluiden työryhmä voivat viimeistellä tiekarttamallin.

149 § KAUPUNKISEUDUN SAAVUTETTAVUUDEN KEHITTÄMISOHJELMA, TAVOITTEET JA TOIMINTASUUNNITELMA 2020-2022

Seutujohtaja Nurminen 24.10 2019

Seutuhallitus päätti 25.9.2019 käynnistää kaupunkiseudun saavutettavuusohjelman. Ohjelman fokus on kansainvälinen saavutettavuus ja sitä tukevat matkaketjut. Ohjelman strategisesta ohjauksesta vastaavat kuntajohtajakokous ja seutuhallitus hyväksymällä ohjelman tavoitteet ja toimintasuunnitelman sekä vuosiraportoinnin.

Operatiivisesta toteutuksesta vastaa Business Tampere, jonka toimitusjohtaja Harri Airaksinen esitteli ensivaiheen ehdotusta kehittämisohjelman tavoitteiksi ja toimintasuunnitelmaksi kokouksessa 4.10. Kuntajohtajat ohjeistivat jatkovalmistelua mm. ohjelman tavoitteiden konkretisoimiseksi ja niiden seurattavuuden lisäämiseksi. Tässä kokouksessa on tarkoitus käsitellä em. ohjauksen pohjalta tarkennetut tavoitteet ja ohjelmakauden toimintasuunnitelma.

Toimitusjohtaja Harri Airaksinen .2019

Saavutettavuuden kehittämisohjelman avaintulokset ja vaikuttavuuden kannalta keskeiset toimenpidekokonaisuudet esitellään liitteenä olevassa aineistossa.

Ohjelman rakenne mahdollistaa joustavan ja nopean reagoinnin muuttuvissa tilanteissa. Tällaista joustavuutta edellytetään esimerkiksi uusien lentoyhteyksien haussa ja toteutuessaan niiden markkinoinnissa. Myös eri liikennemuotojen kehityksen osalta voi tulla nopeita muutoksia. Raideliikenteen kehitys odottaa poliittisia päätöksiä ja mm. Suomirataa koskevat toimenpiteet pitää pystyä muotoilemaan ketterästi ja tehtyjen päätösten mukaisesti. Tämän vuoksi on tarkoituksenmukaista tehdä linjaukset osaltaan operatiivisesti Business Tampere Oy:ssä ja strategisissa kysymyksissä kuntajohtajakokouksissa ja seutuhallituksessa.

Ohjelmasta raportoidaan esityksen mukaan Business Tampere Oy:n hallitukselle sekä kuntajohtajakokoukselle ja seutuhallitukselle. Samassa yhteydessä käsitellään seuraavan vuoden toimenpiteitä.

Sopivia mittareita tulevalle ohjelmakaudelle ovat:

- Nykyisten verkostoyhtiöiden toiminnan jatkuminen vähintään nykyisessä laajuudessa
- Jonkin verkostoyhtiön uusi yhteys olemassa olevaan kohteeseen
- Yksi low cost -toimija Tampere-Pirkkalaan

- Lomalentojen jatkuvuus ja volyymin kasvu - lukuarvo määritellään
- Koulutustoiminnan jatkuminen ja kehittyminen Tampere-Pirkkalassa
- Tampereen seudun Dryport-logistiikkakeskittymän masterplanin muodostaminen
- Osallistuminen raideliikenteen edunvalvontaan strategiasta vastaavien tahojen linjausten mukaisesti

- Viestinnän integraatio ja terävöittäminen

Edellisellä kaudella onnistumista on mitattu esimerkiksi matkustajamäärien kehityksellä. Matkustajamäärä on luonteeltaan indikaattori, jota seurataan ja sen perustella arvioidaan toimenpiteitä. Tätä indikaattoria on jatkossakin syytä seurata ja arvioida toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuutta.

Toimitusjohtaja Harri Airaksinen selostaa asiaa kokouksessa

Asia käsitellään seutuhallituksessa.

Liitteet:

- Saavutettavuuden kehittämisohjelma 2020-2022, tavoitteet ja toimintasuunnitelma

Kuntajohtajakokous 1.11.2019

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen

Kuntajohtajakokous päättää omalta osaltaan

hyväksyä saavutettavuusohjelman tavoitteet ja toimintasuunnitelman 2020-2022,

että tavoitteiden etenemisen raportointi ja seuraavan vuoden toimenpiteitä käsitellään vuosittain kuntajohtajakokouksessa ja seutuhallituksessa ja

että käsittelyn ajankohta on loppuvuosi ja

että ohjelman vaikuttavuus arvioidaan 2023.

Päätös.

Asia palautettiin jatkovalmisteluun.

Jaakko Joensuu, Reija Linnamaa ja Päivi Nurminen avustavat tarvittaessa asian valmistelussa.

150 § SEUTUYHTEISTYÖN SEURAAVAT VAIHEET, PALAUTE KESKUSTELUSTA 22.10.

22.10. käytiin keskustelua seutuyhteistyön seuraavista askelista mm. seutujohtajan tekemän kuntakierroksen pohjalta ja kaupunkiseutujen yhteistyöbarometria hyödyntäen.

Seutujohtaja Päivi Nurminen selostaa asiaa kokouksessa.

Kuntajohtajakokous 1.11.2019

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen

Kuntajohtajakokous päättää

käydä palautekeskustelun tilaisuudesta 22.10. ja

käydä ohjaavan keskustelun jatkovalmistelusta.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oskari Auvinen, Reija Linnamaa ja Päivi Nurminen valmistelevat asiaa eteenpäin.

151 § TIEDOKSIANNETTAVAT ASIAT

Kuntajohtajien info- ja keskusteluasiat:

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kuntavetoisen kehittämisen ja rahoituksen eteneminen

Työllisyyskokeilun valmistelun eteneminen

Euroopan kulttuuripääkaupunkihaun eteneminen

Seutujohtajan infoasiat:

Väestötaulukko, toimitetaan kokoukseen

Kokoustiedotteet:

152 § SEURAAVAT KOKOUKSET

4.10.,
Saavutettavuuden toimintasuunnitelma
Kustannusvertailut, vaka ja perusopetus (SH 30.10.)
Kaupunkiseudun edunvalvonta
Lähijunapilotti
Talouden ja toiminnallisten tavoitteiden TOT 1-8/2019 (sähköinen)

~~18.10~~ syyslomaviikko, kokous peruttu!

22.10 teemakokous MAL4-sopimusehdotus ja oman toiminnan kehittämisen.

31.10 seutufoorumi

1.11.,
Saavutettavuuden toimintasuunnitelma 2020-2023
MAL4
Ilmastotyön tiekartat

15.11.,
Lentoliikenne
MRL-lausunto
MAL-sopimus
Lukioselvitys
Perusopetuksen seudullinen tiekartta
YK-rakenteen ilmastovaikutukset, seuranta
Seutuliike
Talousarvio 2020
LTA2019

29.11.,
Keskustabarometri
Strategian arviointi
Seututieto
Seudullinen tietohallinto
Lähijunapilottikatsaus
VLJS, tilannekatsaus
MRL-kannanotto
Maan ja lumen vastaanotto

13.12. HUOM ! LAPINNIEMEN KYLPYLÄSSÄ
MAL4-sopimuksen hyväksyminen
Viestinnän kehittäminen

Lakeland Tampereenseutu, tilannekatsaus
Virkistysreitit, toimenpideohjelma

153 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.20.